Instanța de fond: Judecătoria Chişinău, sediul Centru (jud. Victor Sandu)
Dosarul nr. 2a-595/23 (2-22132520-02-2a-13022023)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chișinău
D E C I Z I E

6 aprilie 2023 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecătorul Budăi Nelea
Judecătorii Dașchevici Grigore și Bostan Angela
Grefier Tăbîrță Victoria

Judecînd în ședință publică, apelul declarat de Dascal Alina asupra hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 20 decembrie 2022, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Dascal Alina către Dascal Evghenii cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori,

C O N S T A T Ă:

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La data de 07 septembrie 2022 reclamanta Dascal Alina prin intermediul apărătorului Brașoveanu Renata s-a adresat cu cererea de chemare în judecată către Dascal Evghenii cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, în cuantum de 2500 lei pentru fiecare.

În motivarea acțiunii reclamanta Dascal Alina a indicat că cu pârâtul Dascal Evghenii s-au aflat în relații de căsătorie. În timpul căsătoriei, din relația soților la data de *****s-a născut fiica *****, la data de ***** s-a născut fiul *****, iar la ***** s-a născut fiul *****.

La 10.11.2020 de către Serviciul stare civilă Ciocana, mun. Chișinău a fost desfăcută căsătoria între părți, fapt ce se confirmă prin certificatul de divorț.

După desfacerea căsătoriei copii se află la întreținerea exclusivă a reclamantei Dascal Alina. Astfel, ținând cont de faptul că copiii domiciliază cu mama, se află la întreținerea și educarea reclamantei, iar pârâtul a plecat din familie și refuză categoric să participe la educarea și întreținerea lor, acest fapt a determinat reclamanta să se adreseze în instanță cu acțiunea dată. În circumstanțele indicate susține reclamanta că cuantumul sumei bănești fixe încasate se determină de instanța judecătorească,

ținîndu-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Deoarece, la momentul depunerii prezentei cereri pârâtul are venituri neregulate și fluctuabile, solicită instanței a stabili cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, în mărime de 2500 lei pentru fiecare copil, ce va fi achitată lunar câte 7500 (șapte mii cinci sute) lei în beneficiul reclamantei pentru întreținerea copiilor minori *****, ***** și *****.

Susține reclamanta că, pensia de întreținere deși este destinată a satisface, în primul rând, nevoile alimentare ale copilului, obligația legală de întreținere a copilului, este mult mai complexă decât o simplă îndatorire alimentară, pentru că are menirea de a asigura celui îndreptățit un spațiu locativ care să dispună de condițiile necesare unui copil, de a procura celui îndreptățit, resursele necesare împlinirii și a altor trebuințe, precum cele privind asigurarea unei instruiri corespunzătoare, a tratamentelor medicale. În asemenea condiții consideră că suma de 2500 lei lunar pentru fiecare copil, este rezonabilă pentru a acoperi proporțional cheltuielile de întreținere a copilului.

Indică reclamanta că urmează a fi reținut că suma de 2500 lei pentru fiecare copil, constituie minimul de existență pentru copil, însă această sumă nu constituie și un maximum, părinții având obligația asigurării unui trai decent pentru copii, educație, instruire, activități extra curriculare care sunt strict necesare și recomandate de medici pentru dezvoltare fizică, spirituală și sociologică integră.

La fel și în situația în care prețurile la toate serviciile comunale, produsele alimentare și articolele de îmbrăcăminte sunt în creștere, cu fiecare lună, consideră că achitarea unei pensii de întreținere în sumă de 2500 lei per copil, ar constitui o sumă strictă necesară pentru întreținerea și existența copilului.

Reieșind din prevederile legale enunțate și din circumstanțele de fapt, solicită instanței a aprecia obiectiv necesitățile de întreținere a copiilor *****, ***** și *****, și a admite acțiunea în modul formulat.

<u>Hotărîrea instanței de fond ce constituie obiectul apelului.</u>

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 20 decembrie 2022, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Dascal Alina către Dascal Evghenii privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, fiind dispusă încasarea din contul lui Evghenii Dascal în beneficiul lui Dascal Alina pensia de întreținere a copiilor minori *****, a.n. 26.12.2011, IDNP *****, *****, a.n. *****, IDNP *****, *****, a.n.*****, IDNP *****, în cuantum de 1/2 (o doime) din salariul și toate veniturile pârâtului lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată – 07 septembrie 2022, până la atingerea majoratului de către copii minori.

Deasemenea s-a dispus încasarea de la Evghenii Dascal în beneficiul statului taxa de stat în suma de 1782,00 lei (o mie șapte sute optzeci și doi lei).

În rest cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neântemeiată.

Depunerea cererii de apel, verificarea termenului de declarare a apelului.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 23 decembrie 2022, Dascal Alina, a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 20 decembrie 2022.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC RM, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.*

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărîri instanţei de fond a fost pronunţat public la 20 decembrie 2022, iar cererea de apel a fost depusă la 23 decembrie 2022, ***prin urmare Completul judiciar constată că, apelul declarat de Dascal Alina a fost depus în interiorul termenului legal.***

Aspecte procesuale relevante punerii pe rol a cererii de apel;

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2022, nu s-a dat curs cererii de apel, părții apelante fiindu-i acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor statuate în aceasta.

Cu respectarea termenului stabilit, Dascal Alina a depus cererea de apel motivată– astfel fiind înlăturate incidentele procesuale pentru care cererea de apel a fost lăsată fără curs, urmare a faptului apelul depus de Dascal Alina fiind primit spre examinare.

Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel.

În susținerea apelului, Dascal Alina a reiterat circumstanțele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată și susținute pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond.

Susține apelanta că, la caz, s-a reținut de către instanță că suma de 2500 lei lunar pentru fiecare copil în parte, este una întemeiată parțial. Totodată, instanța a menționat că „suma pensiei de întreținere a copilului minor trebuie să fie reală și necesară, dar dat fiind faptul că pârâtul nu este angajat în câmpul muncii, iar venitul acestuia variază devenind neregulat și fluctuabil, instanța de judecată va stabili cuantumul pensiei de întreținere în conformitate cu art. 76 alin. (2) Codul familie, pentru întreținerea copilului minor în cuantum de 1/2 (o doime) din salariul și toate veniturile pârâtului lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată - 07 septembrie 2022, până la atingerea majoratului de către copii minori".

Apelanta nu este de acord cu cele reținute de instanță și consideră că un astfel de cuantum al pensiei de întreținere în conformitate cu art. 76 alin. (2) Codul familiei pentru întreținerea copilului minor de 1/2 (o doime) din salariul și toate veniturile pârâtului lunar, este insuficient pentru asigurarea necesităților unor copii minori având în vedere interesul superior al copiilor de a avea un trai decent.

Subliniază apelanta că, instanța s-a îngrijit ca suma datorată să nu fie împovărătoare pentru pârât raportată la realitățile economico-financiare, dar a neglijat

interesul superior al copilului, ori cuantumul de 1/2 (o doime) din salariul și toate veniturile pârâtului lunar, nu este raportabilă necesităților de întreținere a unui copil în contextul creșterii prețurilor atestate pe piața națională.

Astfel, conchide că cuantumul de 1/2 (o doime) din salariul și toate veniturile pârâtului lunar, nu va acoperi nici măcar minimul de existență raportat la realitățile economico-financiare și necesităților de întreținere a unui copil.

Prin urmare, pensia de întreținere în cuantum de 1/2 (o doime) din salariul și toate veniturile pârâtului lunar, nu corespunde în mod real nevoilor minorilor și necesităților de întreținere la această vârstă.

În contextul celor expuse, partea apelantă a solicitat admiterea apelului, casarea hotărîrii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral în modul în care a fost formulată.

Argumentele participanților invocate în cadrul judecării apelului:

Partea apelantă Dascal Alina, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, ultima fiind reprezentată în instanța de apel de către avocatul Brașoveanu Renata.

Reprezentantul apelantei, avocatul Brașoveanu Renata- în ședința instanței de apel a susținut integral argumentele indicate în motivarea apelului, a solicitat admiterea acestuia în sensul formulat.

Intimatul Evghenii Dascal în şedinţa de apel nu s-a prezentat din motive necunoscute, deşi a fost înştiinţat legal despre locul, data şi ora examinării cauzei, despre motivele neprezenței nu a informat instanța de apel, nu a înaintat în condițiile art. 206 CPC cerere de amînare a ședinței sau de examinare în lipsa sa, motiv din care, pornind de la reglementările art. 379 alin. (2) CPC, Colegiul Civil a dispus judecarea cauzei în absenţa acesteia.

Audiind reprezentantul apelantei, studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, Colegiul Civil al Curţii de Apel Chişinău concluzionează că apelul declarat de Dascal Alina este întemeiat și urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Aprecierea instanţei de apel a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil speței:

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) lit. c) Cod procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept:* ***să admită apelul şi să caseze integral*** *sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre;*

Potrivit dispozițiilor art. 386 alin.(1) Codul de procedură civilă, *hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă:*

a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin;

b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente;

c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei;

d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Articolul art. 373 alin. (1)-(5) Codul de procedură civilă, statuează că, *(1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.*

(2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

(3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

(5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit dispoziţiilor art.130 alin.(1) Codul de procedură civilă, *(1) Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În temeiul art.240 alin.(1) Codul de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanţele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 Cod de procedură civilă, iar în conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres, obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conţinutul celor relatate, Completul judiciar reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art.373 Codul de procedură civilă, în condiţiile în care

instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Colegiul Civil al Curţii de Apel Chişinău, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art. 239 – 241 CPC, concluzionează că hotărârea instanţei de fond este adoptată cu aprecierea eronată a normelor materiale în coroborare cu circumstanţele faptice ale cauzei, motiv din care urmează a fi casată integral cu emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a pretențiilor înaintate de Dascal Alina.

Materialul probatoriu administrat de instanţa de fond, denotă următoarea situaţie;

<u>În fapt;</u>

Materialele cauzei atestă că, Dascal Alina s-a aflat în relații de căsătorie cu Dascal Evghenii, aceasta fiind desfăcută la 10 noiembrie 2020 (f.d.8)

În timpul căsătoriei, din relația soților Dascal, la data de *****s-a născut fiica ***** (f.d.9), la data de ***** s-a născut fiul ***** (f.d.10), iar la ***** s-a născut fiul ***** (f.d.11).

După cum invocă reclamanta/apelantă, după desfacerea căsătoriei copii se află la întreținerea exclusivă a sa.

La data de 07 septembrie 2022 reclamanta Dascal Alina s-a adresat cu cererea de chemare în judecată către Dascal Evghenii cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, în cuantum de 2500 lei pentru fiecare.

Soluționând litigiul în fond, Judecătoria Chişinău (sediul Centru) prin hotărârea din 20 decembrie 2022, a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Dascal Alina către Dascal Evghenii privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, fiind dispusă încasarea din contul lui Evghenii Dascal în beneficiul lui Dascal Alina pensia de întreținere a copiilor minori *****, a.n. 26.12.2011, IDNP *****, *****, a.n. *****, IDNP *****, *****, a.n.*****, IDNP *****, în cuantum de 1/2 (o doime) din salariul și toate veniturile pârâtului lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată – 07 septembrie 2022, până la atingerea majoratului de către copii minori.

Deasemenea s-a dispus încasarea de la Evghenii Dascal în beneficiul statului taxa de stat în suma de 1782,00 lei (o mie șapte sute optzeci și doi lei).

În rest cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neântemeiată.

Judecând cauza în ordine de apel, Colegiul conchide că soluția fondului este una neîntemeiată, urmînd a fi casată, din considerentele ce vor fi expuse încontinuare.

<u>Legislaţia pertinentă:</u>

Convenția Internațională cu privire la drepturile copilului:

Articolul 3

1. În toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Articolul 18

1. Statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au responsabilităţi comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului. Aceştia trebuie să acţioneze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.

Articolul 27

2. Părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Codul familiei, nr. 1316-XIV din 26.10.2000:

Articolul 58. Drepturile şi obligaţiile părinţilor

(1) Părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Articolul 74. Obligaţia părinţilor de a-şi întreţine copiii

(1) Părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

(2) Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă.

(3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Articolul 75. Cuantumul pensiei de întreţinere încasate pentru copilul minor

(1) Pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii.

Articolul 76. Încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor într-o sumă bănească fixă

(1) În cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri **neregulate sau fluctuabile** ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul

pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

(2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Completul judiciar subliniază că principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui reprezintă o obligație de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

Cu raportare la speța în cauză, Colegiul reține ca fiind incontestabil stabilit faptul că Dascal Evghenii este tatăl copiilor minori *****, ***** și *****.

Astfel, în virtutea faptului că, Dascal Alina și Dascal Evghenii sunt părinții minorilor *****, ***** și *****, atît reclamanta cît și pîrîtul conform legii au obligația comună de a întreține copiii minori.

Întrucît părțile nu au încheiat și nu au prezentat instanței un acord prevăzut de lege cu privire la întreținerea copiilor minori, iar ultimii locuiesc cu mama Dascal Alina, această circumstanță implică grija mai mare din partea apelantei la întreținerea copiilor, astfel instanța de fond just a conchis asupra temeiniciei pretențiilor reclamantei cu privire la încasarea din contul pîrîtului a pensiei pentru întreținerea copiilor minori.

Concluzia enunțată se întemeiază inclusiv pe reglementările statuate prin **Declaraţia drepturilor copilului din 1959** unde este precizat că: „*Copilul se va bucura de o protecţie specială şi i se vor oferi facilităţi prin lege şi prin alte mijloace menite să-i asigure o dezvoltare fizică, mentală, spirituală şi socială normale, în condiţiile libertăţii şi demnităţii. în adoptarea legilor necesare realizării acestui scop se va avea în vedere interesul superior al copilului*”.

Concomitent, potrivit articolul. 3 alin. (1) din Convenţia cu privire la drepturile copilului, „*în toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala”*.

Această concluzie derivă și din **reglementările art. 18 alin.(1) al Convenţiei internaţionale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993**, care statuează că *statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului*.

O reglementare similară se regăsește şi în **art.27 alin.(2) din Convenţie**, care statuează că, *părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.*

În același timp Completul judiciar va reține că, la stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copilul minor, instanţele judecătoreşti urmează să țină cont şi de dispoziţiile art.58 alin.(1) şi art.74 alin.(1) Codul familiei, care expres prevăd că părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Tot aceste dispoziţii se conţin şi în art.18 alin.(1) din Legea privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, care prevede că ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinînd cont în primul rînd de interesele acestuia.

Prin prisma aplicării reglementărilor legale analizate supra, Colegiul menționează că, instanța de fond, deși a stabilit corect la caz necesitatea adjudecării din contul pârâtului/intimat a pensiei de întreţinere a copiilor minori, nu a dat o apreciere corectă cuantumului pensiei de întreținere necesar a fi achitat de pîrîtul/intimat pentru întreținerea copiilor minori *****, ***** și *****, or, avînd în vedere prevederile art.75 Codul familiei, din care rezultă că pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariu şi/sau din alte venituri ale pîrîtului, Colegiul reține că, fiind vorba de încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor într-o cotă stabilită de dispoziţiile art.75 Codul familiei, din care rezultă că pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariu şi/sau din alte venituri ale pîrîtului, încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri poate avea loc numai în cazul în care **pârâtul este angajat în câmpul muncii, avînd un loc de muncă de bază, dispune de un salariu stabil şi/sau alte venituri, cu prezentarea actelor ce confirmă mărimea salariului şi/sau alte venituri ale sale.**

Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău, ține să menționeze că, în cazul în care lipsesc date despre locul de muncă de bază a pîrîtului, despre salariul şi/sau alte venituri ale ultimului, instanţele judecătoreşti urmează să dispună încasarea pensia de întreţinere pentru copilul minor, conform prevederilor art.76 alin.(1) Codul familiei, într-o sumă bănească fixă.

La materialele cauzei nu se atestă careva probe din care ar rezulta că, Evghenii Dascal este angajat în cîmpul muncii; are un loc de muncă de bază; dispune de un salariu stabil şi/sau alte venituri, or careva acte în acest sens nu au fost prezentate.

Drept urmare, instanța de apel consideră, că la caz, este prezentă acea situație distinctă de la regula generală, care este reglementată de art.76 Codul familiei, conform căreia - *în alte cazuri când**, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă,***

dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, *instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar.*

Colegiul conchide că, potrivit informației Biroului Național de Statistică al RM, valoarea minimului de existență, a constituit în semestrul II pentru anul 2022 în orașe mari (mun. Chișinău, mun. Bălți), în medie pe lună pentru un copil în vîrstă de 1-6 ani- **2 661,2**).

Totodată, instanța de apel va sublinia că, informaţia prezentată de Biroul Naţional de Statistică despre valoarea minimului de existenţă pentru un copil, nu obligă instanța de a stabili pensia pentru întreținerea copilului minor strict în cuantumul stabilit de Biroul Naţional de Statistică. Or, cuantumul pensiei de întreținere nu poate fi limitat doar la satisfacerea necesităților minime a copilului, în toate cazurile este important de a asigura copilului condițiile materiale cît mai bune -necesare pentru ai asigura acestuia o dezvoltare fizică și socială cît mai bună.

La fel instanța de apel va menționa că, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2022, nr. 458 din 29.12.2021– acesta constituie 9900 de lei, iar potrivit Hotărîrii Guvernului privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, nr. 936 din 28.12.2022, salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, este mărime de 11700 lei.

Coroborând normele legale precitate cu circumstanțele speței deduse judecății, Colegiul Civil concluzionează că prima instanță eronat a dispus încasarea din contul lui Evghenii Dascal în beneficiul lui Dascal Alina pensia de întreținere a copiilor minori *****, *****, *****, în cuantum de 1/2 (o doime) din salariul și toate veniturile pârâtului lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată – 07 septembrie 2022, până la atingerea majoratului de către copii minori, considerent din care instanța de apel va casa hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 decembrie 2022 și se emite o hotărîre nouă potrivit căreia: cererea de chemare în judecată depusă de Dascal Alina către Dascal Evghenii cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, se va admite parțial, și se va dispune încasarea din contul lui Evghenii Dascal în beneficiul lui Dascal Alina, pensia de întreținere a copiilor minori *****, a.n. 26.12.2011, IDNP *****, *****, a.n. *****, IDNP *****, *****, a.n.*****, IDNP *****, în mărime de 2000 (două mii) lei/lunar, pentru fiecare copil, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată – 07 septembrie 2022, până la atingerea majoratului de către copii minori- sumă pe care instanţa de apel o apreciază ca fiind rezonabilă şi echitabilă – și care nu constituie o sumă excesivă pentru pârât, chiar și în situația confruntării persoanei cu unele deficiențe materiale, cert fiind faptul că oricare părinte este obligat să-i asigure copilului minor o întreținere decentă.

În rest cererea de chemare în judecată, în partea ce excede suma pensiei de întreținere a copiilor minori dispusă spre încasare, se respinge ca fiind neântemeiată.

În conformitate art. 98 alin. (1) din Cod, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Conform art. 85 alin. (1) lit.a) Codul de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanții în acțiunile, de încasare a pensiei de întreținere.

Potrivit art.87 alin. (1) lit. c) CPC, valoarea acţiunii se determină din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.

Prin prisma normelor invocate supra, Completul judiciar va încasa de la Evghenii Dascal în beneficiul statului taxa de stat în suma de 1620 (una mie șase sute douăzeci) lei.

Din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că normele de drept material au fost aplicate şi interpretate eronat în prezentul caz şi nu este necesară verficiarea suplimentară a cărorva dovezi, Instanța de apel ajunge la concluzia de a admite apelul depus de Dascal Alina.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Colegiul notează că dosarul nu conţine vre-un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) și art. 389-390 CPC RM, Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău

D E C I D E :

Apelul declarat de Dascal Alina, ***se admite.***

Se casează hotărîrea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 20 decembrie 2022 ***și se emite o hotărîre nouă potrivit căreia***:

Cererea de chemare în judecată depusă de Dascal Alina către Dascal Evghenii cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, ***se admite parțial.***

Se încasează din contul lui Evghenii Dascal în beneficiul lui Dascal Alina, pensia de întreținere a copiilor minori *****, a.n. 26.12.2011, IDNP *****, *****, a.n. *****, IDNP *****, *****, a.n.*****, IDNP *****, **în mărime de 2000 (două mii) lei/lunar, pentru fiecare copil**, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată – 07 septembrie 2022, până la atingerea majoratului de către copii minori.

Se încasează de la Evghenii Dascal, în beneficiul statului taxa de stat în suma de 1620 (una mie șase sute douăzeci) lei.

În rest cererea de chemare în judecată se respinge ca fiind neântemeiată.

Decizia este definitivă și executorie, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,

Judecătorul	/semnat/	Budăi Nelea
Judecătorii	/semnat/	Dașchevici Grigore
	/semnat/	Bostan Angela